



## Tillatelse etter forurensningsloven til Øvre Romerike Avfallsselskap IKS for drift av Miljøstasjon Dal Skog

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 jf. §§ 16 og 29 og i medhold av avfallsforskriften kap. 9. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilåårene framgår på side 7 til og med side 40. Dette tillatelsesdokumentet erstatter tillatelse datert 12.09.2008, tillatelse nr. 2008.0205.T og tillatelse datert 12.11.1996, tillatelse nr. 1996.0633.T.

Hvis virksomheten ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må virksomheten i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Virksomheten bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

### Virksomhetsdata

|                                |                                                                 |
|--------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| Virksomhetens navn             | Øvre Romerike Avfallsselskap (ØRAS) IKS – Miljøstasjon Dal Skog |
| Beliggenhet/gateadresse        | Miljøstasjon Dal Skog, Ørasvegen 85                             |
| Postadresse                    | 2054 Mogreina                                                   |
| Kommune og fylke               | Ullensaker kommune, Akershus fylke                              |
| Gnr./bnr.                      | Del av 199/221                                                  |
| Org. nummer (virksomhet)       | 974706814                                                       |
| Org. nummer (ansvarlig enhet)  | 971040610                                                       |
| Lokalisering av anlegg         | UTM sone 33, øst: 289500 nord: 6683057                          |
| Hovedkategori IED <sup>1</sup> | 5. Avfallshåndtering                                            |
| IED-koder <sup>2</sup>         | 5.1, 5.3, 5.4 og 5.5                                            |

|                                                                     |                                                                             |                                       |
|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|
| Tillatelse første gang gitt:<br>12.07.1996                          | Tillatelse sist revidert i<br>medhold av fl § 18 tredje ledd:<br>26.06.2020 | Tillatelse sist endret:<br>01.10.2024 |
| Kari Skogen<br>seksjonssjef                                         | Malin Røyset Aarønes<br>rådgiver                                            |                                       |
| Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift |                                                                             |                                       |

<sup>1</sup> IED (industriutslippsdirektivet) er gjennomført i norsk rett ved forurensningsforskriften av 1. juni 2004 nr. 931, kap. 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

### Statsforvalterens referanser

|                   |                                                          |
|-------------------|----------------------------------------------------------|
| Tillatelsesnummer | Anleggsnummer                                            |
| 2020.0638.T       | 0235.0030.01 kompostering                                |
|                   | 0235.0030.02 avfall - mottak, mellomlagring og sortering |
|                   | 0235.0030.03 deponi                                      |

### Endringslogg

| Endringsnummer | Endringer av | Punkt                    | Beskrivelse                                                                                                                                                                                        |
|----------------|--------------|--------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 0              | 26.06.2020   |                          | Tillatelse revidert i medhold av forurensningsloven § 18 tredje ledd                                                                                                                               |
| 1              | 01.10.2024   | 1.2, 4.5, nytt punkt 6.3 | Tillatelse til kverning av impregnert trevirke.<br>Lagt inn ny logo og endret fra Fylkesmannen til Statsforvalteren i forbindelse med navneendring, samt oppdatert kontaktinformasjon til embetet. |

## Innholdsfortegnelse

|       |                                                                |    |
|-------|----------------------------------------------------------------|----|
| 1     | Tillatelsens rammer .....                                      | 7  |
| 1.1   | Lokalitet .....                                                | 7  |
| 1.2   | Aktiviteter .....                                              | 7  |
| 1.3   | Deponering .....                                               | 7  |
| 1.4   | Avfallshåndtering .....                                        | 8  |
| 1.5   | Avfall som det ikke er tillatt å ta imot på anlegget .....     | 9  |
| 1.6   | Driftstider .....                                              | 9  |
| 1.7   | Utforming av anlegget .....                                    | 10 |
| 2     | Generelle vilkår .....                                         | 10 |
| 2.1   | Utslippsbegrensninger .....                                    | 10 |
| 2.2   | Plikt til å overholde grenseverdier .....                      | 10 |
| 2.3   | Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig .....     | 10 |
| 2.4   | Utskifting av utstyr .....                                     | 10 |
| 2.5   | Plikt til forebyggende vedlikehold .....                       | 11 |
| 2.6   | Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare .....                   | 11 |
| 2.7   | Internkontroll .....                                           | 11 |
| 2.7.1 | Drift av anlegget .....                                        | 11 |
| 2.7.2 | Avvikshåndtering .....                                         | 11 |
| 2.8   | Kompetanse .....                                               | 12 |
| 3     | Særskilte vilkår for deponering av avfall .....                | 12 |
| 3.1   | Registrering og kontroll ved mottak av avfall til deponi ..... | 12 |
| 3.1.1 | Mottakskontroll .....                                          | 12 |
| 3.1.2 | Testing av avfall .....                                        | 12 |
| 3.1.3 | Avvising av avfall .....                                       | 13 |
| 3.1.4 | Informasjon til kunder .....                                   | 13 |
| 3.2   | Behandling av avfall før deponering .....                      | 13 |
| 3.3   | Særskilte krav til deponering av visse avfallstyper .....      | 13 |
| 3.3.1 | Ristgods og sand fra sandfang fra renseanlegg .....            | 13 |
| 3.3.2 | Forurensede gravemasser .....                                  | 13 |
| 3.3.3 | Asbest .....                                                   | 14 |
| 3.3.4 | Gipsavfall .....                                               | 14 |
| 3.3.5 | Slam fra oljeutskillere .....                                  | 14 |
| 3.4   | Oppfylling og drift .....                                      | 14 |
| 3.4.1 | Bunn og- sidetetting .....                                     | 14 |
| 3.4.2 | Oppfylling .....                                               | 14 |
| 3.5   | Avslutning og etterdrift .....                                 | 15 |

|       |                                                                                          |    |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 3.5.1 | Generelt.....                                                                            | 15 |
| 3.5.2 | Topptetting.....                                                                         | 15 |
| 3.5.3 | Avslutningsplan og melding til Statsforvalteren .....                                    | 16 |
| 3.5.4 | Avslutningsinspeksjon .....                                                              | 16 |
| 3.5.5 | Etterdrift.....                                                                          | 16 |
| 3.6   | Finansiell sikkerhet for deponidrift.....                                                | 17 |
| 4     | Krav for avfallshåndtering .....                                                         | 17 |
| 4.1   | Generelt.....                                                                            | 17 |
| 4.2   | Mottakskontroll .....                                                                    | 17 |
| 4.2.1 | Feilsortert og ulovlig avfall.....                                                       | 18 |
| 4.3   | Særskilte vilkår mellomlagring, sortering, omlasting og behandling av næringsavfall..... | 18 |
| 4.4   | Særskilte vilkår for mottak og mellomlagring av smittefarlig avfall .....                | 18 |
| 4.5   | Særskilte krav til mottak og håndtering av farlig avfall .....                           | 19 |
| 4.5.1 | Mottakskontroll og deklarerering .....                                                   | 19 |
| 4.5.2 | Generelle krav til håndtering av farlig avfall .....                                     | 19 |
| 4.5.3 | Kverning av impregnert trevirke .....                                                    | 20 |
| 4.5.4 | Oversikt over mottatt og mellomlagret farlig avfall .....                                | 20 |
| 4.5.5 | Krav til regnskap ved lagring av farlig avfall .....                                     | 20 |
| 4.6   | Særskilte vilkår for forbehandling av gravemasser før deponering.....                    | 20 |
| 4.6.1 | Mottak og behandling .....                                                               | 20 |
| 4.6.2 | Sluttbehandling .....                                                                    | 21 |
| 4.7   | Særskilte vilkår for våtorganisk (matavfall) og hageavfall.....                          | 21 |
| 4.7.1 | Avfall til optisk sorteringsanlegg .....                                                 | 21 |
| 4.7.2 | Kompostering .....                                                                       | 21 |
| 4.8   | Særskilte vilkår for kverning av hageavfall, trevirke og restavfall til forbrenning..... | 22 |
| 4.9   | Særskilte vilkår for knusing av betong .....                                             | 22 |
| 4.10  | Særskilte vilkår for sortering og behandling av isolerglassruter .....                   | 22 |
| 4.11  | Egenprodusert avfall .....                                                               | 22 |
| 5     | Utslipp til vann .....                                                                   | 23 |
| 5.1   | Rent overvann.....                                                                       | 23 |
| 5.2   | Forurenset overvann .....                                                                | 23 |
| 5.3   | Sigevann fra deponi .....                                                                | 23 |
| 5.3.1 | Tiltak for å redusere sigevannsmengden.....                                              | 23 |
| 5.3.2 | Oppsamling og behandling av sigevann .....                                               | 24 |
| 5.4   | Krav til ledningsnett og renseenheter for sigevann og overvann.....                      | 24 |
| 5.5   | Utslippsbegrensninger .....                                                              | 24 |
| 5.6   | Sanitæravløpsvann .....                                                                  | 25 |

|        |                                                                                            |    |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 6      | Utslipp til luft.....                                                                      | 25 |
| 6.1    | Diffuse utslipp.....                                                                       | 25 |
| 6.2    | Deponigass .....                                                                           | 25 |
| 6.3    | Utslipp til luft fra kverning av farlig avfall .....                                       | 25 |
| 7      | Nærmiljøtiltak.....                                                                        | 26 |
| 7.1    | Generelt.....                                                                              | 26 |
| 7.2    | Forsøpling.....                                                                            | 26 |
| 7.3    | Støv .....                                                                                 | 26 |
| 7.4    | Lukt .....                                                                                 | 26 |
| 7.4.1  | Luktbegrensning .....                                                                      | 26 |
| 7.4.2  | Forebyggende tiltak og driftsplan.....                                                     | 26 |
| 7.4.3  | Lukthåndterings- og kommunikasjonsplan .....                                               | 27 |
| 7.5    | Støy .....                                                                                 | 27 |
| 7.6    | Spredning av fremmede og uønskede arter .....                                              | 27 |
| 8      | Grunnforurensning .....                                                                    | 28 |
| 9      | Kjemikalier.....                                                                           | 28 |
| 10     | Energi.....                                                                                | 29 |
| 10.1   | Energistyringssystem .....                                                                 | 29 |
| 10.2   | Utnyttelse av overskuddsenergi .....                                                       | 29 |
| 10.3   | Spesifikt energiforbruk .....                                                              | 29 |
| 11     | Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning .....                      | 29 |
| 11.1   | Miljørisikoanalyse.....                                                                    | 29 |
| 11.2   | Forebyggende tiltak .....                                                                  | 29 |
| 11.3   | Brann .....                                                                                | 29 |
| 11.4   | Etablering av beredskap .....                                                              | 30 |
| 11.5   | Varsling av akutt forurensning.....                                                        | 30 |
| 12     | Miljøovervåking og utslippskontroll.....                                                   | 30 |
| 12.1   | Kartlegging av utslipp.....                                                                | 30 |
| 12.2   | Utslippskontroll .....                                                                     | 30 |
| 12.3   | Overvåking av deponi i driftsfasen og etterdriftsfasen .....                               | 31 |
| 12.3.1 | Oversikt over deponiets utvikling .....                                                    | 31 |
| 12.3.2 | Vannbalanseberegninger .....                                                               | 31 |
| 12.3.3 | Overvåking av deponigass.....                                                              | 31 |
| 12.3.4 | Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann .....                                   | 31 |
| 12.4   | Overvåking av utslipp fra avfallsaktiviteter.....                                          | 32 |
| 12.5   | Overvåking etter vannforskriften, av grunnvannet og elven Risa - resipientovervåking ..... | 32 |
| 12.6   | Kvalitetssikring av målingene.....                                                         | 33 |

|      |                                                                    |    |
|------|--------------------------------------------------------------------|----|
| 13   | Rapportering til Statsforvalteren .....                            | 34 |
| 13.1 | Avfallsanlegg .....                                                | 34 |
| 13.2 | Deponi .....                                                       | 34 |
| 14   | Undersøkelser og utredninger .....                                 | 35 |
| 14.1 | Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter .....              | 35 |
| 14.2 | Tiltak mht. overvann .....                                         | 35 |
| 14.3 | Utredning for det nedlagte deponiet ØRAS I .....                   | 35 |
| 14.4 | Oppdatere måleprogram .....                                        | 35 |
| 14.5 | Undersøkelse av vannforekomst .....                                | 35 |
| 14.6 | Utredning som følge av industriutslippsdirektivet .....            | 36 |
| 14.7 | Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann ..... | 36 |
| 15   | Eierskifte, omdanning m.v. ....                                    | 37 |
| 16   | Nedleggelse/midlertidig stans .....                                | 37 |
| 17   | Tilsyn .....                                                       | 37 |

Vedlegg 1 - liste over prioriterte miljøgifter, jf. vilkår satt i kapittel 2.1.

Vedlegg 2 - liste over farlig avfall som er tillatt tatt imot på anlegget

Vedlegg 3 - kartutdrag fra reguleringsplanen

Vedlegg 4 - oversiktsfoto over anlegget og aktivitetene på ØRAS Dal Skog

# 1 Tillatelsens rammer

## 1.1 Lokalitet

Tillatelsen gjelder forurensning fra driften ved Miljøstasjon Dal Skog (del av gbnr. 199/221) i Ullensaker kommune.

All aktivitet skal forgå innenfor anleggsområdet. Oversiktskart over anlegget er vist i vedlegg 3.

## 1.2 Aktiviteter

Tillatelsen gjelder aktivitet i tabell 1.

Tabell 1: Aktiviteter på området.

| Avfalls-<br>type                                | Mottak- og<br>mellom-<br>lagring | Sorter-<br>ing | Behandling                                                                                                                                                           |                                           |                                                 |                                                  |                                                                                                        |
|-------------------------------------------------|----------------------------------|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                 |                                  |                | Kverning/<br>knusing                                                                                                                                                 | Kompo-<br>stering                         | Behandling<br>jf. punkt<br>4.10                 | Behandling jf.<br>punkt 4.6                      | Deponeri<br>ng                                                                                         |
| Nærings-<br>avfall /<br>husholdn-<br>ingsavfall | Ja                               | Ja             | Hageavfall<br>Møbler/<br>tepper<br>Trevirke<br>Madrasser<br>Hardplast<br>Brennbart<br>etter<br>sortering fra<br>gj.st.<br><br>Betong til<br>intern bruk<br>og deponi | Våt-<br>organisk<br>og<br>hage-<br>avfall | Skjære ut<br>rammen på<br>isolerglass-<br>ruter | Forbehandling<br>av<br>gravemasser til<br>deponi | Avfall som<br>tillates på<br>deponi for<br>ordinært<br>avfall jf.<br>avfalls-<br>forskriften<br>kap. 9 |
| Farlig<br>avfall                                | Fraksjoner<br>jf. vedlegg 2      | Ja             | Impregnert<br>trevirke                                                                                                                                               |                                           |                                                 |                                                  | Asbest<br><br>Oljeholdig<br>slam                                                                       |
| EE- avfall                                      | Fraksjoner<br>jf. tabell 3       | Ja             |                                                                                                                                                                      |                                           |                                                 |                                                  |                                                                                                        |
| Smitte-<br>farlig avfall                        | Fraksjoner<br>jf. tabell 3       |                |                                                                                                                                                                      |                                           |                                                 |                                                  |                                                                                                        |

## 1.3 Deponering

Tillatelsen omfatter deponi i "Kategori 2: Deponi for ordinært avfall" i henhold til avfallsforskriften § 9-5.

Tillatelsen omfatter deponering av avfall som oppfyller mottakskriteriene i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II for inert avfall, ordinært avfall, samt farlig avfall som kan samdeponeres med ordinært avfall. Tillatelsen er likevel begrenset til avfall listet i tabell 2.

For drift og etterdrift av avfallsdeponi skal virksomheten forholde seg til kravene i avfallsforskriften kapittel 9 og kravene i denne tillatelsen.

Tabell 2: Følgende typer og mengder avfall tillates deponert

| Avfallstype                 | EAL-kode                               | Avfallsstoffnr. | Mengde deponert per år (tonn) | Beskrivelse                                                                                |
|-----------------------------|----------------------------------------|-----------------|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Inert og ordinært avfall    |                                        |                 | Ingen grense                  | Avfall som tillates på deponi for ordinært avfall jf. avfallsforskriften kap. 9            |
| Farlig avfall i egne celler | EAL 160212<br>EAL 170601<br>EAL 170605 | 7250            | 1 000                         | Kasserte utstyr som inneholder fri asbest, og asbestholdige isolasjons- og byggematerialer |
|                             | EAL 130501<br>EAL 130502<br>EAL 130503 | 7022            |                               | Slam fra oljeutskillere                                                                    |

Tillatelsen til deponering gjelder til tilgjengelig deponivolum er fylt opp.

Tilgjengelig deponivolum følger av begrensninger i deponeringshøyde og -areal fastsatt gjennom gjeldende reguleringsplan (Miljøstasjon Dal Skog, datert 13.12.2005-rev. 11.04.06). Statsforvalteren forutsetter at virksomheten til enhver tid sikrer at deponeringshøyde og -areal samsvarer med plan- og bygningslovens<sup>3</sup> bestemmelser.

#### 1.4 Avfallshåndtering

Tillatelsen gjelder også mottak, mellomlagring og behandling av avfall. Tillatte avfallsfraksjoner, og mengder fremgår av tabell 3 og er regulert i pkt. 4.

Tabell 3: Følgende typer avfallsfraksjoner tillates på anlegget; mengder, lagringstid og lagringssted.

| Avfalls- fraksjon                    | EAL-kode | Avfallsstoff-nr. | Mengde tatt imot pr. år (tonn) | Mengde lagret til enhver tid (tonn) | Maksimal lagringstid                                                                                                 | Lagrings- og behandlingssted                                                                                        |
|--------------------------------------|----------|------------------|--------------------------------|-------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Næringsavfall og husholdningsavfall* |          |                  | 100 000 tonn                   | 50 000 tonn                         | 12 måneder<br><br>Blandet, usortert avfall inntil 3 virkedager                                                       | Tett dekke <sup>4</sup> , eventuelt klimavern etter risikovurdering<br><br>Kvernet restavfall skal lagres innendørs |
| Hageavfall og våtorganisk            |          |                  |                                |                                     | Avfall til optisk sortering inntil 5 virkedager.<br><br>Utsortert matavfall inntil 5 virkedager.<br><br>Kompost 2 år | All åpen lagring av avfall til optisk sortering skal foregå innendørs<br>Kompost på tett dekke                      |

<sup>3</sup> Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 27.06.2008 nr. 71

<sup>4</sup> Med «tett dekke» menes et dekke som er ugjennomtrengelig i forhold til det som lagres på det. Dette kan eksempelvis være et betongdekke, asfaltdekke eller i en container. Ikke grus. Ferskt oljesøl på asfalt vil kunne løse opp asfalten.

|                                                                                           |                                                          |                     |        |        |                                   |                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------|--------|--------|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Farlig avfall, inkludert impregnert trevirke                                              | Liste jf. vedlegg 2                                      | Liste jf. vedlegg 2 | 5 000  | 350    | 12 måneder                        | Tett dekke og innendørs/klimavern <sup>5</sup><br><br>Annen lagringsmåte tillates dersom virksomheten kan dokumentere at det gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse <sup>6</sup> |
| Smittefarlig avfall fra helsetjenesten og fra dyrehelsetjenesten                          | 180101<br>180103<br>180104<br>180201<br>180202<br>180203 | 6003                | 1      | 0,5    | 1 måned                           | Innendørs og i lukket transportenhet. Kjølig < 3 °C                                                                                                                                              |
| EE- avfall                                                                                | 200135<br>200136                                         | 1599                |        |        | 6 måneder                         | Klimavern                                                                                                                                                                                        |
| Jordmasser som er forurensset med olje                                                    |                                                          | 1603<br>1604        | 10 000 | 10 000 | 1 år før deponering               | Tett dekke                                                                                                                                                                                       |
| Jordmasser som er forurensset med annen biologisk nedbrytbar forurensning (f. eks glykol) |                                                          | 1603<br>1604        | 1 000  | 1 000  |                                   |                                                                                                                                                                                                  |
| Ulovlig avfall jf. vilkår 1.5 og 4.2                                                      |                                                          |                     |        |        | Leveres videre så snart som mulig | Egnede lukkede beholdere eller tett dekke og innendørs/klimavern                                                                                                                                 |

\*Mengdene på næringsavfall og husholdningsavfall omfatter alle fraksjoner som tas imot på anlegget, også de fraksjonene som er mengdebegrenset ytterligere i tabellen av forurensningsmessige grunner.

## 1.5 Avfall som det ikke er tillatt å ta imot på anlegget

- Radioaktivt avfall
- Eksplosivt avfall

Ulovlig avfall skal håndteres jf. vilkår 4.2.1.

## 1.6 Driftstider

Driftstider (åpningstider) for anlegget er ikke regulert etter forurensningsloven. Det er fastsatt grenseverdier for støyende virksomhet i pkt. 7.5.

<sup>5</sup> Med klimavern menes overbygg, tett konteiner eller lignende slik at avfall ikke kommer i kontakt med vann.

<sup>6</sup> Impregnert og kreosotbehandlet trevirke som ikke er kvernet/knust tillates lagret utendørs på tett dekke forutsatt at det kan dokumenteres av kostnaden ved klimavern overstiger nytteverdien for påvirkning på ytre miljø. Avskjæring av overvann og påvirkning på sigevannskvalitet skal inngå i risikovurderingen av aktiviteten.

## **1.7 Utforming av anlegget**

Virksomheten skal ha et oversiktskart som viser hvor ulike avfallsfraksjoner blir mellomlagret og håndtert. Oppdaterte tegninger som viser ledningsnett, kummer og oljeutskillere på virksomhetens areal, skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

Avfallsanlegget skal være sikret mot adgang for uvedkommende gjennom inngjerding, og være utilgjengelig utenom anleggets åpningstider, det skal skjermes mot innsyn der hvor det er relevant av hensyn til å redusere naboers sjenanse av anlegget.

## **2 Generelle vilkår**

### **2.1 Utslippsbegrensninger**

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 14. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 14.

### **2.2 Plikt til å overholde grenseverdier**

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

### **2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig**

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

### **2.4 Utskifting av utstyr**

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstillе prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jf. pkt. 2.3. Der det finnes relevante BAT-konklusjoner for virksomheten, skal det nye utstyret være i overensstemmelse med disse, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 2.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal virksomheten gi melding til Statsforvalteren om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

## 2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

## 2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Dette gjelder for eksempel dersom gassanlegg eller renseanlegg for sigevann må tas ut av drift for kortere perioder.

Virksomheten skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal i tillegg varsles iht. pkt. 11.5.

Virksomheten skal løpende gjøre en vurdering av hvordan mulige effekter av klimaendringer, som for eksempel hyppigere og kraftigere nedbør, vil innvirke på deponiet. Eksempelvis hvordan dette påvirker sigevannrensing, gassanlegg og eventuell endring i geologisk stabilitet. Vurderingen skal inngå i virksomhetens internkontroll.

## 2.7 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette<sup>7</sup>. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

ØRAS IKS skal bidra til å samordne internkontrollen for virksomheter som har aktiviteter på anleggsområdet innen forhold som kan påvirke ytre miljø, jamfør internkontrollforskriften § 6. ØRAS skal sørge for at det etableres en skriftlig avtale om ansvarsfordelingen for ytre miljø mellom ØRAS IKS og andre eventuelle leietakere på området.

### 2.7.1 Drift av anlegget

Det skal foreligge oppdaterte kart som viser hvilke aktiviteter som foregår på avfallsanlegget. Alle aktivitetene skal ha egne driftsrutiner som inngår i internkontrollen.

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Krav om miljørisikovurdering følger av pkt. 11.1.

### 2.7.2 Avvikshåndtering

Avvik er brudd på forurensningsregelverket og denne tillatelsen, og skal håndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer undersøkelse av årsakene til at avvikene har skjedd, vurdering og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene, samt forebyggende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt.

Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig og rapporteres til Statsforvalteren iht. pkt. 13.

---

<sup>7</sup> Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

Virksomheten skal ha et system (loggføring) for registrering av innkomne klager fra naboer o.l. Klagen skal vurderes mot driften ved anlegget og det skal gis en beskrivelse av eventuelle tiltak som iverksettes.

## **2.8 Kompetanse**

Virksomheten skal råde over tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet.

Alle i virksomheten skal ha dokumentert opplæring innenfor sine arbeidsområder for å overholde kravene i denne tillatelsen. Personell ved mottakskontrollen skal ha kompetanse om hva som er tillatt å motta og hvordan dette håndteres. Alle som håndterer farlig avfall i virksomheten skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

Kompetanse og plan for kunnskapsøking skal dokumenteres i internkontrollen.

## **3 Særskilte vilkår for deponering av avfall**

### **3.1 Registrering og kontroll ved mottak av avfall til deponi**

Alt avfall som deponeres skal registreres, loggføres og veies før deponering, jf. avfallsforskriften § 9-12. Registreringen skal til enhver tid tilpasses myndighetenes krav til rapportering.

#### **3.1.1 Mottakskontroll**

Mottakskontrollen skal minimum følge kravene fastsatt i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, jf. § 9-11. Det skal gjennomføres kontroll av alt avfall som mottas. Kontrollen skal avdekke om avfallsforskriftens bestemmelse om behandling av avfallet er oppfylt før deponering og om avfallets innhold er i strid med tillatelsen.

Alt avfall skal kontrolleres visuelt før og etter lossing og sammenliknes med dokumentasjonen fra avfallsprodusent.

#### **3.1.2 Testing av avfall**

Det skal tas stikkprøver av minst 1 av hver 100. avfallsleveranse ved deponiet, jf. avfallsforskriften kap. 9 vedlegg II punkt 1.4, med mindre det kan dokumenteres unntak fra dette kravet jf. avfallsforskriften kap. 9, vedlegg II, punkt 1.2. Virksomheten plikter i tillegg å ta stikkprøver utover dette hvis det foreligger mistanke om at avfallet ikke kan deponeres på anlegget.

Ordinært avfall som skal deponeres på deponi for ordinært avfall er unntatt fra krav om tester jf. avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II punkt 1.2 d). Dette unntaket gjelder ikke dersom det er mistanke om at avfallet kan inneholde farlig avfall, eller om avfallet skal samdeponeres med farlig avfall. Avfallsprodusenten må også likevel dokumentere at avfallet ikke omfattes av forbudet i § 9-4 første ledd bokstav a).

Ved mottak av forurensset gravemasse skal deponiansvarlig kontrollere at massene ikke ligger over beregnede akseptkonsentrasjoner i henhold til gjennomført risikoanalyse, jf. vilkårene i kapittel 3.3.2 i denne tillatelsen.

Stabilt ikke-reaktivt asbestavfall som ikke inneholder andre farlige stoffer enn bundet asbest kan deponeres på deponi for ordinært avfall uten testing jf. avfallsforskriften kap. 9 vedlegg II punkt 1.2 e).

### **3.1.3 Avvising av avfall**

Dersom det oppdages avfall som ikke tillates deponert, eller dokumentasjonen fra avfallsprodusent ikke er tilstrekkelig til å vurdere den opp mot mottakskriteriene eller mangler, skal avfallet avvises for deponering. All avvising av avfall skal loggføres.

Avfall avvist for deponering kan likevel håndteres på anlegget i samsvar med vilkårene i kapittel 4 i denne tillatelsen. Hvis virksomheten velger å håndtere avvist avfall påtar den seg avfallsprodusentens ansvar for det avviste avfallet.

### **3.1.4 Informasjon til kunder**

Virksomheten skal gi kundene nødvendig informasjon om hva slags avfall det er tillatt å deponere ved anlegget. Virksomheten skal opplyse kundene om at vedlegg II til avfallsforskriften kapittel II også gjelder avfallsprodusent, og at avfallsprodusenten skal dokumentere at avfallet oppfyller kravene i vedlegg II.

## **3.2 Behandling av avfall før deponering**

Alt avfall skal være behandlet<sup>8</sup> før deponering, jf. avfallsforskriften § 9-6. Behandlingen skal sikre at avfallets innhold av organisk materiale ikke overskrider avfallsforskriftens krav til maksimum innhold og kriteriene i vedlegg II til kapittel 9 i forskriften.

Avfall som lett kan materialgjenvinnes skal ikke deponeres.

## **3.3 Særskilte krav til deponering av visse avfallstyper**

### **3.3.1 Ristgods og sand fra sandfang fra renseanlegg**

Avfallet skal være avvannet før deponering og overdekkes ved behov.

### **3.3.2 Forurensede gravemasser**

Forurensede gravemasser som legges på deponi skal ikke ha så høye totalkonsentrasjoner av noe stoff at det regnes som farlig avfall etter avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 1 og 2. Gravemassene skal tilfredsstille krav i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II punkt 2.1 og 2.2. Virksomheten gjennom en risikoanalyse beregne akseptkonsentrasjoner/toleransekonsentrasjoner av forurensende stoff i jordmasser som kan deponeres på Dal Skog av hensyn til mulig påvirkning på mennesker og miljø. Risikovurderingen skal blant annet inneholde en vurdering av maksimal mengde og forurensingsgrad i masser som deponiet kan motta uten negativ påvirkning av sigevann/gass. Akseptkonsentrasjoner skal differensieres for ulike typer masser. Virksomheten må kunne sannsynliggjøre at bunntetting og sigevannshåndtering er tilstrekkelig til å håndtere avrenning fra forurensede masser.

---

<sup>8</sup> *Behandling (§ 9-3 i):* de fysiske, termiske, kjemiske eller biologiske prosesser, herunder sortering, som endrer avfallets egenskaper med formål å redusere dets volum eller den fare det representerer, gjøre det lettere å håndtere eller enklere å gjenvinne

### **3.3.3 Asbest**

Asbest skal være emballert ved mottak. Avfallet skal være deklarerert i samsvar med bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Asbest skal deponeres i egne celler avsatt til dette formål. Cellene skal være avmerket på kart. Kriteriene gitt i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II pkt. 2.3.3 skal overholdes.

### **3.3.4 Gipsavfall**

Gips som kan gjenvinnes skal ikke deponeres. Gipsavfall skal deponeres i celler der det ikke mottas biologisk nedbrytbart avfall. Kriteriene i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II pkt. 2.2.1 skal overholdes.

### **3.3.5 Slam fra oljeutskillere**

Massene skal være avvannet og overholde krav til deponering jf. avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II punkt 2.3 før de mottas ved anlegget. Avfallet skal være deklarerert i samsvar med bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Slam fra oljeutskillere skal deponeres i egne celler avsatt til dette formål.

## **3.4 Oppfylling og drift**

### **3.4.1 Bunn og- sidetetting**

Alle nye deponiområder skal oppfylle kravene til dobbel bunntetting i avfallsforskriftens kap. 9, vedlegg I, punkt 3.2 og 3.3.

Etappe 2 av Dal Skog avfallsdeponi (Dal Skog II) oppfyller krav til dobbel bunn- og sidetetting i henhold til avfallsforskriftens kap.9, vedlegg I, punkt 3.2 og 3.3, jf. brev fra Statsforvalteren datert 5.12.2003.

### **3.4.2 Oppfylling**

Utformingen av deponiet skal sørge for at stabiliteten i avfallsmassen og tilknyttede strukturer sikres, samt at faren for setninger reduseres. Det skal foretas årlige registreringer og utbedringer av setninger i deponiet både under aktiv drift og i etterdriftsfasen.

Driften av deponiet skal skje på en slik måte at åpent, aktivt areal er minst mulig. Avslutning skal skje i henhold til punkt 3.5 i denne tillatelsen. Sigevann skal håndteres i henhold til avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg I punkt 2 og punkt 3.4, og punkt 5.3 i denne tillatelsen.

Både komprimeringsgrad og frekvens på tildekkingen av avfallet må tilpasses avfallstype med tanke på risiko for miljøulemp, betydning for deponiets gassproduksjon og klimatiske forhold og konkretiseres i virksomhetens driftsrutiner.

Dersom det deponeres nedbrytbart avfall på deponiet eller tidligere deponert avfall bidrar til å opprettholde en gassproduksjon, skal oppfyllingen og driften legge til rette for en best mulig gassoppsamling og -behandling, jf. punkt 6.2 i denne tillatelsen. Dette gjelder også etter at deponiet er avsluttet.

Det skal være etablert prosedyrer og rutiner for drift, vedlikehold, tilsyn og overvåking av deponiet i driftsfasen i samsvar med kravene i avfallsforskriften og denne tillatelsen. Prosedyrene m.v. skal inngå i virksomhetens internkontroll jf. vilkår 2.7.

### 3.5 Avslutning og etterdrift

#### 3.5.1 Generelt

Oppfylling og avslutning av deponiet skal planlegges og gjennomføres slik at det blir plass for planlagt topptetting i henhold til avslutnings- og etterdriftsplanen innen de høydebegrensninger som angis i gjeldende reguleringsplan.

#### 3.5.2 Topptetting

Topptetting er her benyttet som en felles betegnelse for de lag med masser eller membraner som legges oppå avfallet etter at deponeringen har opphørt. For oppbyggingen av topptettingen vises det til tabell 4 og til veileder til deponiforskriften TA-1951/2003.

Materialene som brukes i topptettingen skal ikke inneholde forurensningsstoffer som overstiger normverdier for forurenset grunn jf. vedlegg II til forurensningsforskriften kap. 2, eller bakgrunnsnivå jf. TA 2553/2009. Utformingen av topptettingen skal sikre stabilitet og forebygge utglidninger, lede bort overvann, sikre kontrollert utslipp/utsug av deponigass, hindre erosjon og ukontrollert vanninntrengning, samt tilpasses etterbruken av arealene.

Deponiområder skal avsluttes med topptetting før eventuell annen avfallsrelatert aktivitet kan etableres oppå.

Tabell 4. Funksjonskrav til materialene og lagene som skal inngå i topptetting ved avslutning av deponiområder

| Topptettingens inndeling i lag                                                                                                                                                                                                                                          | Funksjonskrav                                                                                                                                                                           | Krav til lagtykkelse                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Toppdekke</b><br>Må tilpasses etterbruk av området.<br>a). Vekstlag (der reguleringsplanen gir føring for planteproduksjon) eller<br>b) Tett eller semipermeabelt fast dekke, eventuelt bygninger (der reguleringsplanen gir føring for bygg og annen infrastruktur) | Rene, inerte materialer som ikke bidrar til forurensning av nedbørsvannet. Skal gi grunnlag for planlagt etterbruk. Skal hindre ødeleggelse av dreneringslag og underliggende tettelay. | > 1 meter vekstlag. Laget økes ytterligere ut fra planlagt arealbruk som deponiet skal tilbakeføres til              |
| <b>Dreneringslag</b>                                                                                                                                                                                                                                                    | Skal hindre at vann blir stående over tettingslaget, samt redusere mengden vann som kan trenge ned i avfallet. Skal til dels også tjene som beskyttelse for tettingslaget under.        | > 0,5 meter<br>Må for øvrig tilpasses til arealet som skal dreneres                                                  |
| <b>Tettingslag</b><br>Impermeabelt minerallag                                                                                                                                                                                                                           | Skal redusere vanngjennomstrømningen i deponiet og hindre ukontrollert utslipp av deponigass                                                                                            | > 0,5 m leire eller en leiremembran (bentonitt), som gir en hydraulisk konduktivitet på $K < 1 \times 10^{-9}$ m/sek |
| <b>Gassdreneringslag</b>                                                                                                                                                                                                                                                | Skal bidra til oppsamling av deponigass. Skal også bidra til å drenere bort sigevann som presses ut av avfallet, særlig i skråninger.                                                   |                                                                                                                      |

\* Geomembraner eller llignende skal etter behov legges for å hindre sammenblanding mellom lagene og sikre at lagstrukturen beholdes over tid.

For celler avsatt til deponering av asbest, skal det endelige toppdekket være egnet til å hindre spredning av fibrer.

For deponiområder som inneholder organisk avfall, skal utformingen av toppdekket sikre at det skjer en tilstrekkelig vanntilførsel til å opprettholde nedbrytningsprosessene i deponiet og oppsamling av produsert gass, samtidig som utvasking av avfallet begrenses til et minimum. Det skal legges til rette for biologisk metanoksidasjon i lekkasjepunkter og som supplement til ordinær gassoppsamling. Overdekkingen skal være egnet til å hindre utslipp av gass både av hensyn til klima og lukt.

Det skal etableres en egnet overflate på deponiet med hensyn til avrenning og håndtering av overflatevann.

### **3.5.3 Avslutningsplan og melding til Statsforvalteren**

Når tilgjengelig deponivolum i henhold til reguleringsplan er utnyttet eller tillatelsen ikke lenger har gyldighet, skal deponiet avsluttes med mindre det gis tillatelse til å utvide deponiet.

Senest 1,5 år før avfallsdeponeringen skal opphøre, skal virksomheten i melding til Statsforvalteren legge frem en plan for endelig avslutning og etterdrift. Det vil si at det skal sendes inn en plan for avslutning av ØRAS II når denne skal avsluttes, selv om nye deponiområder settes i drift. Planlagt utforming av toppdekket skal angis i avslutnings- og etterdriftsplanen som skal godkjennes av Statsforvalteren. Planen må ta høyde for etterfylling pga. setninger og fortsatt drift av anlegg for behandling av gass og sigevann. Krav til vekstlag og helningsgrader er gitt i reguleringsbestemmelsene.

Meldingen skal i tillegg inneholde følgende dokumentasjon:

- Ajourført eiendomskart dersom det har skjedd endringer i eiendomsforholdene
- Ajourførte tegninger av eksisterende installasjoner og anlegg
- Eventuelt forslag til endringer i overvåkningsprogrammet for etterdriftsfasen
- Plan/kart over nøyaktig plassering (koordinater) av målepunkter for setninger
- Plan for drift og vedlikehold av anlegg og tekniske installasjoner
- Profiler av endelig topptetting på alle felter av deponiet. Valgt topptetting må dokumenteres i henhold til funksjonskrav jf. tabell 4.
- Beskrivelse av planlagt etterbruk

### **3.5.4 Avslutningsinspeksjon**

Statsforvalteren vil gjennomføre avslutningsinspeksjon etter at dokumentasjonen i punkt 3.5.3 er oversendt Statsforvalteren. Deponiet eller en del av det kan bare anses som avsluttet dersom Statsforvalteren har gjennomført sluttinspeksjon på stedet, og skriftlig har meddelt at vilkårene for avslutning er oppfylt.

På bakgrunn av sluttinspeksjonen kan Statsforvalteren fastsette ytterligere vilkår for avslutning og etterdrift.

### **3.5.5 Etterdrift**

Virksomheten har ansvar for etterdrift så lenge forurensningsmyndigheten mener det er nødvendig for å hindre forurensning fra deponiet, normalt vil dette være minimum 30 år.

### 3.6 Finansiell sikkerhet for deponidrift

Virksomheten plikter å ha etablert en tilfredsstillende finansiell garanti eller annen tilsvarende sikkerhet for deponiet. Dette for å sikre at forpliktelsene som følger av denne tillatelsen til deponidrift, herunder kravene til nødvendige tiltak i avslutnings- og etterdriftsfasen, kan oppfylles, jf. avfallsforskriften § 9-10.

Virksomheten skal avklare oppdateringsbehov og revidere beregningene innen 31.12.2020.

## 4 Krav for avfallshåndtering

### 4.1 Generelt

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften<sup>9</sup>.

### 4.2 Mottakskontroll

Anlegget skal være tilstrekkelig bemannet i åpningstiden. Mottakskontrollen skal inkludere visuell kontroll før/ved lossing.

Virksomheten skal gjennom informasjon og veiledning til sine kunder sørge for at disse gjøres kjent med hvilke avfallstyper som tillates levert til de ulike aktivitetene og hvordan avfallet skal sorteres. Det skal være etablert formålstjenlige sorteringssystem for å optimalisere mulighetene for materialgjenvinning og minimere mengden restavfall etter sortering. Fraksjoner som kan gjenvinnes skal i størst mulig grad sorteres ut. Virksomheten skal også fastsette mål for utsorteringsgrad av farlig avfall.

Følgende fraksjoner er ikke tillatt i container for blandet avfall:

- Elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall)
- Farlig avfall
- Våtorganisk avfall
- Avløpsslam
- Flytende avfall
- Radioaktivt avfall
- Eksplosivt avfall
- Smittefarlig avfall

Virksomheten skal ha et system og rutiner for å hindre at kunder feilsorterer i container for blandet avfall. Bruk av avviksgebyr kan være ett av flere mulige virkemidler.

Feilsortert avfall skal registreres som avvik og håndteres som beskrevet i punkt 4.2.1.

Ved mottak av avfall med usikkert/uavklart innhold skal det gjennomføres prøvetaking og analyse for å klarlegge avfallets sammensetning.

---

<sup>9</sup> Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

#### 4.2.1 Feilsortert og ulovlig avfall

Feilsortert og ulovlig avfall jf. punkt 1.5 som likevel er kommet inn på anlegget, skal umiddelbart overføres til egnede lukkede beholdere eller mellomlagres under tak, merkes med beskrivende tekst.

Avfallet skal leveres videre til et mottaks- eller behandlingsanlegg som har tillatelse til å ta avfallet imot så snart som mulig og senest innen 3 driftsdøgn. Hendelsen skal registreres som avvik.

Avfallet kan håndteres videre på anlegget dersom det er omfattet av tillatelsen ramme gitt i vilkår 1. Virksomheten vil da påta seg pliktene både som avfallsprodusent og avfallsmottak. Avfall som ikke kan behandles miljømessig tilfredsstillende ved virksomhetens anlegg, skal leveres til mottaksanlegg med nødvendig tillatelse.

#### 4.3 Særskilte vilkår mellomlagring, sortering, omlasting og behandling av næringsavfall

Det tillates tatt imot blandet næringsavfall på anlegget. Sorteringsplaten skal tømmes for usortert avfall hver dag. Blandet avfall tillates lagret i containere med lokk i inntil 3 virkedager før sortering.

Sortering og omlasting av avfall skal foregå på tett dekke<sup>10</sup> eller direkte i container. Eventuell avrenning skal håndteres i henhold til vilkår 5.

Maksimal lagringstid og lagringssted for ulike typer avfall og aktiviteter fremgår av tabell 3.

Vilkår for mottak og mellomlagring av farlig avfall er gitt i punkt 4.5.

#### 4.4 Særskilte vilkår for mottak og mellomlagring av smittefarlig avfall

Områder for håndtering og kortvarig mellomlagring av smittefarlig avfall skal være fysisk atskilt fra all annen virksomhet ved anlegget. Mottatt smittefarlig avfall skal ikke på noe tidspunkt håndteres sammen med annet avfall. Avfallet skal merkes tydelig.

Smittefarlig avfall skal lagres kjølig og temperaturen på lagringsstedet skal ikke overstige +3 °C. Det smittefarlige avfallet skal lagres innendørs og i lukkede transportenheter. Beholderne skal være støtsikre og fukt-tette samt være av et materiale og utformet slik at det ikke kan skje en avrenning. Beholderne skal oppbevares slik at de er utilgjengelige for uvedkommende.

Det skal føres journal med opplysninger om avfallets mengde, type (med EAL-koder) og opprinnelse. Journalen skal oppbevares i minst tre år.

Håndtering av smittefarlig avfall skal kun foretas av personale som innehar og opprettholder tilstrekkelig kompetanse.

Smittefarlig avfall skal leveres til den som etter forskrift om smittefarlig avfall<sup>11</sup> har tillatelse til å håndtere dette avfallet. Dette vil si at smittefarlig avfall skal leveres til anlegg med tillatelse til autoklaving eller desinfeksjon av avfallet etter § 6 i forskrift om smittefarlig avfall, eller til anlegg med tillatelse til å brenne avfallet etter avfallsforskriften.

Det forutsettes at øvrige krav i forskrift om smittefarlig helseavfall, for å unngå smittespredning og fare for forurensning, etterleves. Virksomheten skal til enhver tid disponere verne- og

---

<sup>11</sup> Forskrift om smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste mv.

saneringsutstyr for å kunne ta hånd om eventuelle søl og lekkasjer, og ha ekstraemballasje og utsyr for merking.

## 4.5 Særskilte krav til mottak og håndtering av farlig avfall

### 4.5.1 Mottakskontroll og deklarerering

Virksomheten skal ha etablert et system som sikrer at mottatt farlig avfall er deklart, jf. avfallsforskriften §§ 11-12 og 11-13. All deklarerering skal skje elektronisk på [www.avfallsdeklarerering.no](http://www.avfallsdeklarerering.no).

For å avgjøre om avfallet er farlig avfall, må det gjøres en vurdering etter avfallsforskriften kapittel 11, jf. forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).

Virksomheten skal føre journal hvor alle nødvendige opplysninger for mottak, lagring, behandling og viderelevering av farlig avfall ivaretas. Journalen skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon, og skal oppbevares i minst 3 år.

### 4.5.2 Generelle krav til håndtering av farlig avfall

Farlig avfall skal håndteres etter avfallsforskriften kapittel 11<sup>12</sup> «Farlig avfall». Impregnert trevirke som er farlig avfall må også håndteres etter avfallsforskriftens kapittel 11.

Lagringen skal gjøres på en slik måte at det ikke oppstår forurensning.

Blant annet gjelder følgende:

- a. All håndtering av farlig avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 2.7 (internkontroll) og 11 (beredskap).
- b. Alt farlig avfall skal lagres under tak eller med klimavern<sup>13</sup> og på tett dekke<sup>14</sup> med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom virksomheten kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse<sup>15</sup>.
- c. Lagret farlig avfall skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
- d. Avfall som ved kontakt eller sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelsen av farlige stoffer, skal lagres med god avstand.
- e. Vinduer som er farlig avfall grunnet innholdet av miljøgifter skal stables og håndteres slik at de holdes hele frem til de sendes videre til godkjent mottak.
- f. Lagring av flytende farlig avfall skal ha et system som er egnet til å hindre overfylling. For tanker for petroleumsprodukter på mer enn 10 m<sup>3</sup> og for tanker for andre farlige kjemikalier

<sup>12</sup> Avfallsforskriften kapittel 11 - Farlig avfall: [https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-06-01-930/KAPITTEL\\_12#KAPITTEL\\_12](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-06-01-930/KAPITTEL_12#KAPITTEL_12).

<sup>13</sup> Med klimavern menes overbygg, tett konteiner eller lignende slik at avfall ikke kommer i kontakt med vann.

<sup>14</sup> Med tett dekke forstås et dekke som er ugjennomtrengelig i forhold til det som lagres på det. Vanlig asfalt vil kunne løses opp av ferskt oljesøl.

<sup>15</sup> Impregnert og kreosotbehandlet trevirke som ikke er kvernet/knust tillates lagret utendørs på tett dekke forutsatt at det kan dokumenteres av kostnaden ved klimavern overstiger nytteverdien for påvirkning på ytre miljø. Avskjæring av overvann og påvirkning på sigevannskvalitet skal inngå i risikovurderingen av aktiviteten.

og farlig avfall over 2 m<sup>3</sup>, gjelder forurensningsforskriften kapittel 18. Kapitlet<sup>16</sup> gjelder ikke nedgravde tanker eller tanker brukt i midlertidig bygge- og anleggsvirksomhet.

#### 4.5.3 Kverning av impregnert trevirke

Kverningen skal foregå innendørs (under tak og fire tette vegger) med avsug til kanalisert utslipp med effektivt filter for støv og VOC<sup>17</sup>. Bedriften skal overholde grenseverdiene for utslipp til luft i punkt 6.3.

Det er ikke tillatt med samkverning av ordinært og farlig avfall. Dersom det brukes samme kvern for ordinært og farlig avfall, skal bedriften innarbeide gode rutiner for rengjøring av kvernen og nærliggende område etter kverning av farlig avfall, før det kan settes i gang med kverning av ordinært avfall.

#### 4.5.4 Oversikt over mottatt og mellomlagret farlig avfall

Typer farlig avfall som tillates tatt imot på anlegget er listet i vedlegg 2.

Opplysninger om mengde farlig avfall på lager til enhver tid skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon. Virksomheten skal ha et kart hvor det fremgår hvor ulike typer farlig avfall/avfall er lagret.

Virksomheten skal årlig rapportere et avfallsregnskap til Statsforvalteren som viser oversikt over farlig avfall som er lagret og sendt videre jf. pkt. 13.1.

#### 4.5.5 Krav til regnskap ved lagring av farlig avfall

Lagret farlig avfall skal medtas i bedriftens årlige regnskap i tråd med regnskapsloven<sup>18</sup> slik at de fremtidige kostnadene til behandlingen av dette avfallet fremkommer i regnskapet.

### 4.6 Særskilte vilkår for forbehandling av gravemasser før deponering

#### 4.6.1 Mottak og behandling

Vi viser til punkt 3.2 om forbehandling før deponering.

Det tillates mellomlagring av forurensede gravemasser for mikrobiell nedbrytning og påfølgende deponering på anlegget, forutsatt at massene ikke er farlig avfall. Det tillates å ta imot masser som er forurenset med glykol eller andre biologisk nedbrytbare forurensninger etter en konkret risikovurdering jamfør vilkår 14.4.

Massene skal registreres inn over vekt og bedømmes visuelt ved mottak. Massens skal testet jf. vilkår 3.1.2. Resultatet av kvantitative analyser for vurdering av massenes nedbrytning over tid skal foreligge ved mottak. Dersom de forurensede massene har oppstått som følge av et akutt utslipp og kilden til utslippet kan dokumenteres, kan dette kravet fravikes. Det skal da bli tatt representative prøver av massene og sendt til analyse innen 3 dager fra massene er mottatt.

---

<sup>16</sup> Jf. forurensningsforskriftens kapittel 18 om tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall.

<sup>17</sup> Flyktige organiske forbindelser

<sup>18</sup> Jf. lov om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) av 1. juli 1998 nr. 56

Forbehandlingen/lufting skal gjøres på områder med tette dekker jf. tabell 3. Avrenningen skal håndteres jf. vilkår 5. Virksomheten skal kunne dokumentere hvor massene fra de ulike aktørene er plassert.

Virksomheten skal legge til rette for best og raskest mulig nedbrytning i massene. Det innebærer en vurdering av hvor ofte massene skal luftes. Videre skal det vurderes hva som skal settes til av næringsstoffer eller «hjelpstoffer» for å optimalisere nedbrytningsforholdene.

#### **4.6.2 Sluttbehandling**

Behandlede gravemasser kan deponeres når de oppfyller kravene i punkt 1.3 og 3.3.2 i denne tillatelsen.

Massene skal ikke ligge til forbehandling/lufting lenger enn 1 år før de deponeres på anlegget eller går til godkjent sluttdisponering iht. avfallsforskriften § 9-2, 2. ledd. Masser som ikke kan behandles miljømessig tilfredsstillende ved virksomhetens anlegg, skal leveres til mottaksanlegg med nødvendig tillatelse jf. vilkår 4.2.1.

### **4.7 Særskilte vilkår for våtorganisk (matavfall) og hageavfall**

#### **4.7.1 Avfall til optisk sorteringsanlegg**

Det skal foreligge en plan for alternativ disponering av avfall til optisk sorteringsanlegg ved driftsstans. Maksimal lagringstid for utsortert matavfall er 3 dager. All åpen lagring skal foregå innendørs.

#### **4.7.2 Kompostering**

Kompostering av våtorganisk - og hageavfall på ØRAS skal skje i tråd med kravene i gjødselvarereforskriften<sup>19</sup>, som Mattilsynet er myndighet for.

Kompostering skal foregå på områder med oppsamling av avrenning. Avrenning fra arealer for mottak/lagring og kompostering av mat- og hageavfall skal ved behov behandles før det slippes ut i lokal resipient. Vannet skal håndteres iht. kap. 5. Vann fra komposteringsflata skal ikke infiltreres gjennom deponert avfall. Det skal sikres at lagrings- og anleggsområdet ikke mottar unødige mengder overvann gjennom avskjærende grøftesystemer. Området der kompostering foregår, skal anlegges slik at vann ikke kan bli stående under komposten.

Komposteringsprosessen skal overvåkes jevnlig. Hyppigheten skal tilpasses fasen komposteringen er i, og overvåkningsbehov skal være spesifisert i en rutine. Det skal tilrettelegges for regulering av fuktighet og temperatur for å unngå feil i komposteringsprosessen.

Det skal tas hensyn til værforhold for å minimalisere luktulempen.

Det skal etableres rutiner for å avdekke og håndtere hageavfall med uønskede fremmede arter<sup>20</sup>. Virksomheten skal ha et aktivt informasjonsopplegg hvor avfallsprodusenter/leverandører får informasjon om hvordan slikt hageavfall skal håndteres. Risikoen for å bidra til spredning av fremmede uønskede arter og plantesykdommer både fra anlegget og kompostproduktet skal inngå i miljørisikovurderingen jf. vilkår 11.1.

Brannfare ved kompostering skal risikovurderes. Utstyr for brannslukking skal være tilgjengelig.

<sup>19</sup> Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-07-04-951>

<sup>20</sup> Jf. Artsbanken (2018). Fremmedartslista 2018. Listen finnes på [www.artsbanken.no](http://www.artsbanken.no).

#### 4.8 Særskilte vilkår for kverning av hageavfall, trevirke og restavfall til forbrenning

Kverningen skal skje på eget område med tett dekke og kontroll på avrenning. Det må iverksettes støvdempende tiltak, eksempelvis vanntåke eller å bygge inn transportbåndet, ved tørre perioder for å begrense støvflukt. Dette skal være en del av virksomhetens dokumenterte internkontroll.

Kverningen skal innrettes slik at materiale som følger av kverningen kan samles opp. Virksomheten kan bli pålagt å bygge inn kvernen eller at kverningen skal foregå innendørs, dersom det viser seg at støv til omgivelsene blir et problem. Hageavfall, som kvernes som en forbehandling før kompostering, skal holdes adskilt fra avfall som kvernes før det sendes til forbrenning.

Kverning av restavfall skal kun foregå innendørs og på tett dekke. Kverningen skal skje slik at støv og materiale fra kverningen kan samles opp. Statsforvalteren kan regulere utslipp fra kverningen og stille krav om avsug og effektiv støvfiltrering ved behov. Kvernet restavfall skal lagres innendørs.

Støvflukt og faren for branntilløp fra kvernede masser skal være risikovurdert, og risikoreduserende tiltak må være iverksatt. Utstyr for brannslukking skal være tilgjengelig. Det vises til punkt 11.3 om brann.

Det er ikke tillatt å kverne farlig avfall.

#### 4.9 Særskilte vilkår for knusing av betong

Det tillates knusing av betong som forbehandling til deponering og intern gjenbruk på anlegget. Armeringsjern skal sorteres ut og leveres til gjenvinning. For intern gjenbruk av betong er det krav om at betongen skal overholde normverdiene fastsatt i forurensningsforskriftens kap. 2<sup>21</sup>.

#### 4.10 Særskilte vilkår for sortering og behandling av isolerglassruter

Det tillates å skjære ut glasset fra rammen på isolerglassruter som ikke er farlig avfall.

Med mindre det er dokumentert at glass, lim og lister ikke er farlig avfall, så skal isolerglassruter håndteres som farlig avfall og tillates ikke tatt imot for behandling.

ØRAS skal ha tilstrekkelige rutiner som sikrer at virksomheten identifiserer, sorterer og sikrer at de ikke behandler ruter som er farlig avfall. For å avgjøre om avfallet er farlig avfall, må ØRAS gjøre en vurdering etter avfallsforskriften kapittel 11, jf. forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).

Det er ikke tillatt å knuse eller skjære ut glass fra isolerglassruter som er farlig avfall.

#### 4.11 Egenprodusert avfall

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Avfall som oppstår i virksomheten, skal søkes gjenbrukt eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

---

<sup>21</sup> Vedlegg I til forurensningsforskriften kap. 2 [https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-06-01-931/KAPITTEL\\_1-2#%C2%A72-12](https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-06-01-931/KAPITTEL_1-2#%C2%A72-12)

Virksomheten skal ha oversikt over egenprodusert avfall. Dette omfatter blant annet sandfangsmasser, sigevannssedimenter og kjemikalierester. Avfall som oppstår i anlegget skal håndteres etter avfallsforskriften og leveres behandlingsanlegg eller deponi med tillatelse til å ta det imot. Ved håndtering av egenprodusert avfall i eget anlegg skal avfallet registreres inn over vekt og tas med i egenrapporteringen til anlegget.

## **5 Utslipp til vann**

### **5.1 Rent overvann**

Rent overvann fra tak og fra tilstøtende områder eller arealer på anlegget uten avfallsaktiviteter, skal avskjæres slik at det ikke renner inn på virksomhetens driftsareal og kommer i kontakt med avfall. Rent overvann skal heller ikke ledes gjennom deponi eller slippes på sigevannssystemet.

### **5.2 Forurenset overvann**

Vann som kommer i kontakt med avfall skal betraktes som forurenset.

Det skal tas prøver av alt overvann fra virksomhetens utearealer som kan inneholde forurensninger slik at virksomheten har kontroll på sine utslipp. jf. vilkår 12. Virksomheten skal ha kartlagt og ha oversikt over alle sine resipienter for overflateavrenning.

Alt forurenset overvann skal samles opp og gjennomgå rensing slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet. Vannet skal passere en prøvetakingskum med mulighet for uttak av prøver. Forurenset overvann skal renses slik at utslippsgrenser fastsatt i tabell 5 overholdes, samtidig som det heller ikke er tillatt med utslipp av prioriterte miljøgifter jf. liste i vedlegg 1.

Forurenset overvann skal ikke ledes gjennom deponiet.

Sigevann og forurenset overvann skal som hovedregel renses separat. Ved eventuell samlet rensing av sigevann og forurenset overvann må ØRAS Dal Skog kunne dokumentere at denne løsningen er hensiktsmessig og at forurenset overvann da ikke medfører en fortykning av sigevannet eller reduserer effekten ved renseanlegget.

### **5.3 Sigevann fra deponi**

Minst mulig sigevann skal dannes i deponiet. På grunnlag av deponiet og avfallets egenskaper og de meteorologiske forhold på stedet, skal det treffes nødvendige tiltak i henhold til avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg I, punkt 2.

#### **5.3.1 Tiltak for å redusere sigevannsmengden**

Overvann skal avskjæres slik at det ikke renner inn i deponiet.

Det skal også sørges for kontroll med inntrengningen av nedbør i deponiene. Deponienes nedbørsfelt skal avgrenses ved midlertidig avskjæring av det aktive arealet som er åpent for deponering. Frist for ferdigstilling av dekker og system for håndtering av overvann fra komposteringsflaten og sorteringsplaten er 01.06.2021 jf. vilkår 14.2.

Oppsamlingen av sigevannet og effekt av tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiene skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogrammet og vannbalanseberegninger (jf. vilkår 12.3.2). Det

skal føres kontroll med eventuell innlekkasje av grunnvann gjennom vannbalanseberegninger. Virksomheten skal så langt det er mulig hindre at grunnvann trenger inn i deponi og sigevannssystem.

### 5.3.2 Oppsamling og behandling av sigevann

Det er ikke tillatt å slippe urensset sigevann<sup>1</sup> til resipient eller grunn inkludert infiltrasjonsbasseng. Sigevann fra deponiene skal samles opp, fordrøyes og renses før det ledes til infiltrasjonsbasseng.

Sigevannssystemet omfatter alle tettingslag, rør, kummer og basseng som har til hensikt å håndtere sigevann fra deponert avfall. Sigevannssystemet skal driftes optimalt, renseeffekt og kapasitet skal dokumenteres. Virksomheten skal ha utarbeidet et program for å overvåke renseprosessen tilpasset valgt renseløsning, jf. vilkår 12. Det skal så langt som mulig hindres at det oppstår unormale driftsforhold.

## 5.4 Krav til ledningsnett og renseenheter for sigevann og overvann

Virksomheten må dokumentere hvilke arealer som drenerer til renseenheter. Det skal også dokumenteres at ledningsnett, fordrøyningsbasseng og renseenheter er dimensjonert riktig og har tilstrekkelig kapasitet også ved fremtidige økte mengder med nedbør. Virksomheten må ha oversikt over hele sitt ledningsnett med kummer, tanker, prøvetakingspunkter, mv., slik at det er mulig å følge vannets gang gjennom anlegget.

Nedstrøms renseenheter skal det være en kontrollkum som gir mulighet for å ta prøver og mengdemåling av vannet.

Virksomheten skal ha rutiner og systemer som sikrer god og stabil drift av sigevannssystemet, jevnlig kontroll og vedlikehold, og for å avdekke og utbedre avvik. Det skal foreligge skriftlige rutiner for jevnlig kontroll og tømning av sandfang og oljeutskiller og vedlikehold av renseenheter.

## 5.5 Utslippsbegrensninger

Utslipp av rensset sigevann til infiltrasjonsbasseng og fra renseanlegg for forurenset overvann skal overholde grenseverdier i tabell 5.

Tabell 5. Konsentrasjonen i utslipp av overvann og sigevann skal ikke overstige følgende verdier

| Kilder                           | Komponent             | Utslippsgrenser |
|----------------------------------|-----------------------|-----------------|
| Sigevann og forurenset overvann* | pH                    | 6 – 9           |
|                                  | Suspendert stoff (SS) | 100 mg/L        |
|                                  | Olje >C10-C40         | 10 mg/L         |

\* Utslippsbegrensningene gjelder for ufortynnet avløpsvann. Gjelder også ev. utslipp fra oljeutskillere.

Virksomheten skal årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengder og rapportere dette til Statsforvalteren i henhold til vilkår 13. Virksomheten har plikt til å redusere utslipp av miljøgifter fra prioritetslisten (vedlegg 1) i henhold til vilkår 2.3 i denne tillatelsen.

Statsforvalteren kan på bakgrunn av ny kunnskap, «årsrapportering», eller ny teknologi kunne fastsette strengere grenser og/eller krav om målinger.

## 5.6 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet til virksomheten<sup>22</sup>.

## 6 Utslipp til luft

### 6.1 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

### 6.2 Deponigass

Deponigass skal samles opp for energiutnyttelse, alternativt fakling, fra alle deponiceller med signifikant gassproduksjon, både i drifts- og etterdriftsperioden. Oppsamlingsanlegget skal dimensjoneres, bygges og drives for et miljømessig optimalt gassuttak, tilpasset deponiets størrelse og forventet/beregnet gasspotensial. Eventuelt opphør må godkjennes av Statsforvalteren i forkant. Virksomheten skal ha regelmessig kontroll med diffuse utslipp av deponigass etter fastsatte rutiner, og gassuttaksanleggets effektivitet, og om nødvendig iverksette avbøtende tiltak. Overvåkning av deponigass skal utføres i henhold til punkt 12.3.3 i denne tillatelsen.

Oppsamling, behandling og utnyttelse av deponigass skal utføres på en slik måte at helse- eller miljøfare ikke oppstår.

Virksomheten skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg jf. vilkår 10.2.

### 6.3 Utslipp til luft fra kverning av avfall

Kverning av impregnert trevirke skal foregå med kanalisert utslipp. Utslipp til luft fra kverningen av impregnert trevirke skal overholde grenseverdier i tabell 6. Dersom det etableres kanalisert utslipp til luft fra kverning av ordinært avfall, gjelder grenseverdiene i tabell 6 også for utslipp til luft fra denne aktiviteten.

Tabell 6: Grenseverdier for kanalisert utslipp til luft fra kverning av avfall

| Utslippskomponent                                    | Grenseverdi           |
|------------------------------------------------------|-----------------------|
| Støv                                                 | 2 mg/Nm <sup>3</sup>  |
| Flyktige organiske forbindelser, totalmengde (TVOC)* | 10 mg/Nm <sup>3</sup> |

\*Grenseverdien for TVOC gjelder bare når organiske forbindelser er identifisert som relevante i avfallsstrømmen, basert på fortegnelsen nevnt i BAT 3 i BREF for avfallsbehandling<sup>23</sup>.

Grenseverdiene gjelder i utslippspunktet uten at det er fortynnet.

<sup>22</sup> Jf. forurensningsforskriftens kapittel 15A om påslipp

<sup>23</sup> [Best Available Techniques \(BAT\) Reference Document for Waste Treatment Industrial Emissions Directive 2010/75/EU Integrated Pollution Prevention and Control \(europa.eu\)](#)

## 7 Nærmiljøtiltak

### 7.1 Generelt

Det skal sikres at forhold ved Miljøstasjonen ikke skaper konflikter med Oslo Lufthavn Gardermoen og innflyvingssonene, jf. utarbeidet restriksjonsplan for sonen rundt Oslo Lufthavn Gardermoen.

### 7.2 Forsøpling

Flygeavfall skal begrenses mest mulig, blant annet ved oppsetting av gjerde eller fangnett med tilstrekkelig høyde. Om nødvendig må virksomheten sørge for opprydning i berørte områder. Opprydding av skjemmende avfall på anleggsområdet og i nærmiljøet skal skje fortløpende. Transport til og fra anlegget, og internt skal foregå på en slik måte at spredning av forurensning og flygeavfall hindres<sup>24</sup>.

Brenning av avfall på avfallsanleggets område er ikke tillatt.

### 7.3 Støv

Virksomheten skal påse at støvutslipp til enhver tid er lavest mulig. Eventuelle klager skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på plagen.

Utslipp av støv og partikler fra totalaktiviteten til virksomheten skal ikke medføre at mengde nedfallsstøv overstiger 5 g/m<sup>2</sup> i løpet av 30 dager. Dette gjelder mineralsk andel målt ved nærmeste nabo eller eventuelt ved annen nabo som er mer utsatt. Virksomheten skal gjennomføre målinger av støvnedfall for å dokumentere at støvkravene blir overholdt. Det skal gjøres målinger når det knuses betong og når det kvernes avfall.

Dersom målingene viser at støvgrensene blir overskredet, må målingene fortsette til det er gjennomført tiltak og det kan dokumenteres at grensene overholdes.

### 7.4 Lukt

#### 7.4.1 Luktbegrensning

Virksomheten skal påse at lukt fra avfallsanlegget til enhver tid er lavest mulig. Eventuelle klager på lukt skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på plagen. Om nødvendig må luktreducerende tiltak iverksettes straks.

Frekvensen av gjenkjennbar plagsom lukt ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overstige 1 prosent av timene i en måned.

#### 7.4.2 Forebyggende tiltak og driftsplan

Virksomheten skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

---

<sup>24</sup> for eksempel ved bruk av lukkede konteinere og nett over åpne konteinere.

Virksomheten skal daglig føre en driftslogg, slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt.

### 7.4.3 Lukthåndterings- og kommunikasjonsplan

Virksomheten skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 *Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*.

Virksomheten skal informere forurensningsmyndigheten og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktblastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr el.l. kan medføre økte luktplager.

Virksomheten skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Det skal gjøres en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til forurensningsmyndigheten iht. punkt 13.

## 7.5 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som (innfallende lydtrykksnivå) frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Tabell 7: Støygrenser

| Dag<br>(kl. 07-19) | Kveld<br>(kl. 19-23) | Lørdag<br>(kl. 07-23) | Søn-/helligdager<br>(kl. 07-23) |
|--------------------|----------------------|-----------------------|---------------------------------|
| $L_{pAekvT}$       | $L_{pAekvT}$         | $L_{pAekvT}$          | $L_{pAekvT}$                    |
| 55 dB(A)           | 50 dB(A)             | 50 dB(A)              | 45 dB(A)                        |

$L_{pAekvT}$  er A-veiet gjennomsnitt (dBA) midlet over driftstid der T angir timene virksomheten er i drift innenfor de gjeldende intervallene.

$L_{AFmax}$  er A-veiet maksimalnivå (dBA) for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden målt med tidskonstant «Fast» på 125 s.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomhetens virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

## 7.6 Spredning av fremmede og uønskede arter

Virksomheten skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av fremmede uønskede arter<sup>25</sup> på anlegget. Rutinene skal dokumenteres i interkontrollen.

<sup>25</sup> Jf. Fremmedartslista 2018. Listen finnes på [www.artsdatabanken.no](http://www.artsdatabanken.no)

## 8 Grunnforurensning

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Virksomheten plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Virksomheten plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Virksomheten skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurensning i grunn på bedriftsområdet, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal Statsforvalteren varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2<sup>26</sup>, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

Planlagte bygge- og gravearbeider på deponiområder som er avsluttet krever både en tillatelse fra kommunen etter forurensningsforskriften kapittel 2 og et samtykke fra Statsforvalteren.

Ved endelig nedleggelse av virksomheten, skal bedriften vurdere forurensningstilstand i grunn og grunnvann med hensyn til mulig forurensning av relevante farlige stoffer som er brukt, fremstilt eller frigitt ved virksomheten og treffe de tiltak som følger av forurensningsloven § 7 og § 20. Plan for tiltak skal sendes Statsforvalteren. Statsforvalteren kan stille ytterligere krav med hjemmel i forurensningsloven. Se for øvrig pkt. 16.

## 9 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.<sup>27</sup>

---

<sup>26</sup> Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

<sup>27</sup> Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1979, nr. 79, om substitusjonsplikt § 3a

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket<sup>28</sup> og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

## 10 Energi

### 10.1 Energistyringssystem

Virksomheten skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå mest mulig energieffektiv drift av anlegget og tiltak for å redusere utslipp av klimagasser som bidrar til oppvarming av klimaet. Herunder skal virksomheten kontinuerlig vurdere tiltak for å øke energieffektiviteten i gassanlegget. Energistyringssystemet skal inngå i virksomhetens internkontroll.

### 10.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Virksomheten skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg.

### 10.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 13.

## 11 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

### 11.1 Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved endring i avfallsaktiviteter skal miljørisikoanalysen oppdateres. Risikovurdering med fokus på akutt utslipp til miljø som følge av brann ved anlegget skal oppdateres minimum 1 gang pr. år.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljø- og naturressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

### 11.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

### 11.3 Brann

Virksomheten skal vurdere tiltak for å hindre at brann oppstår. Brannfarlige fraksjoner skal sikres mot selvantennelse og brann.

---

<sup>28</sup> Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008, nr. 516

Virksomheten skal ta kontakt med lokalt brannvesen for en gjennomgang og risikovurdering i forhold til brannfare. Det skal foretas en løpende risikovurdering med fokus på akutt utslipp til miljø som følge av brann ved anlegget jf. punkt 11.1.

Risikovurderingen skal ligge til grunn for rutiner for avfallshåndtering og deponidrift.

#### **11.4 Etablering av beredskap**

Virksomheten skal, på bakgrunn av en risikoanalyse og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning (Beredskapsplan).

Virksomheten skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

#### **11.5 Varsling av akutt forurensning**

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift<sup>29</sup>.

Melding om akutt forurensning skal gjøres til brannvesenet (Tlf. 110). Virksomheten skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

### **12 Miljøovervåking og utslippskontroll**

Kravene til miljøovervåking gjelder både avfallsaktivitetene og deponiområder (i drift og etterdrift) på ØRAS Dal Skog.

#### **12.1 Kartlegging av utslipp**

Virksomheten plikter systematisk å kartlegge sine utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Virksomheten skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 12.2).

#### **12.2 Utslippskontroll**

Virksomheten skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av avfalls- og deponivirksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel mulige effekter på luft, grunn, vann og sedimenter i den grad dette er aktuelt.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tillatelsen
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

Overvåkingsprogrammet skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll. Programmet skal holdes oppdatert.

For alle målinger skal det være en prøvetakningsfrekvens som sikrer representative prøver.

---

<sup>29</sup> Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

### 12.3 Overvåking av deponi i driftsfasen og etterdriftsfasen

Hensikten med overvåking av utslipp fra deponiet er å dokumentere deponiets påvirkning på miljøet/ effekten av sigevannsystemet og eventuell påvirkning på resipienter. Overvåkingen skal legges opp slik at eventuelle endringer i utslippsforholdene fanges opp.

#### 12.3.1 Oversikt over deponiets utvikling

Virksomheten skal årlig lage en oversikt over deponiets utvikling som viser det areal som avfallet opptar, avfallsvolumer og avfallssammensetning, deponeringsmetoder, varighet av deponeringen og deponiets gjenværende kapasitet.

#### 12.3.2 Vannbalanseberegninger

På bakgrunn av overvåkningsresultater, skal virksomheten utarbeide et årlig vannbalanseregnskap som skal rapporteres jf. vilkår 13.

Meteorologiske data som er nødvendig for dette skal samles inn på deponiet eller fra en nærliggende meteorologisk stasjon med tilsvarende nedbørsforhold.

For å bedre vannbalansen og kontroll på utlekking fra de to deponiene, skal ØRAS Dal Skog måle og rapportere på pumpet sigevannsmengde i begge pumpestasjonene separat.

#### 12.3.3 Overvåking av deponigass

Det skal gjennomføres regelmessig kontroll av gassproduksjon og gasslekkasje fra deponiets overflate tilpasset deponiets innhold av biologisk nedbrytbart avfall. Overvåkingen skal være representativ for hver seksjon av deponiet og være et mål på om nedbrytningsprosessene i deponiet fungerer som ønsket. Hyppighet og metodikk skal beskrives i et overvåkningsprogram og minimum tilfredsstillende kravene i avfallsforskriftens vedlegg III og vilkår gitt i denne tillatelsen.

Uttak av deponigass og innhold av metan skal måles kontinuerlig. Overvåkingen av deponigassuttaket skal for øvrig tilpasses kravene til rapportering jf. punkt 13.

Samtidig varsles det at krav om måling av deponigassens sammensetning utover innhold av metan kan komme.

#### 12.3.4 Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann

Virksomheten skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann og grunnvann i henhold til avfallsforskriftens kap. 9 vedlegg III, Miljødirektoratets veileder TA 2077/2005 og vannforskriftens bestemmelser. Virksomheten skal i tillegg ha vurdert om det er andre stoffer som kan lekke ut av aktuelt avfall som deponeres og som det av hensyn til risiko for ytre miljø bør overvåkes for, jf. vilkår 14.1 og 14.4.

For sigevann og overflatevann skal det tas prøver som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen i perioden siden forrige prøvetaking. Prøvene skal tas som blandprøver for parametere det er hensiktsmessig for<sup>30</sup>.

---

<sup>30</sup> Jamfør med TA-2077/2005 Veileder for overvåking av sigevann fra avfallsdeponier, kap. 3.2.1 og 3.2.2.

Tabell 8. Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens

| Overvåkningstema                   | Frekvens i driftsfase | Frekvens i etterdriftsfase |
|------------------------------------|-----------------------|----------------------------|
| Sigevannsmengde                    | Kontinuerlig          | Hver sjetten måned         |
| Sigevannets sammensetning          | Kvartalsvis           | Hver sjetten måned         |
| Sigevannssedimentets sammensetning | 1 gang per år         | 1 gang per år              |
| Overflatevannets mengde            | Kvartalsvis           | Hver sjetten måned         |
| Overflatevannets sammensetning     | Kvartalsvis           | Hver sjetten måned         |
| Grunnvannsnivå                     | Hver sjetten måned    | Hver sjetten måned         |
| Grunnvannets sammensetning         | Kvartalsvis           | Deponispesifikk hyppighet  |

Overvåkningsprogrammet skal være utformet slik at avgrensningen av deponiets påvirkningsområde kan verifiseres. Overvåkingen skal kunne avdekke eventuelle sigevannslekkasjer eller endringer i deponiets vanntilførsel.

I overvåkingen skal det inngå et program for å sikre at renseprosessen driftes optimalt og at renseeffekten av sigevann blir dokumentert.

Det er virksomheten som har ansvar for å påse at overvåkningsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

Det skal også overvåkes for glykol/KOF/BOF om det tas imot og deponeres avfall som inneholder slik forurensning, og virksomheten skal ha etablert en risikobasert grenseverdi for innhold av disse stoffene i sigevannet etter rensning, jf. vilkår 14.4.

Den driftsansvarlige skal sørge for at all overvåking vurderes av faglig instans. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å oppnå forsvarlig utslippskvalitet er deponiet pliktig til å iverksette tiltak.

#### 12.4 Overvåking av utslipp fra avfallsaktiviteter

Det skal etableres et system for å vurdere hva som er relevante utslipp og gjennomføre målinger, jf. vilkår 12.2 om utslippskontroll.

Vann som har vært i kontakt med avfall skal betraktes som forurensset. Før utslipp til en resipient skal alt vannet passere en prøvetakingskum/kontrollkum med mulighet for mengdemåling og prøvetakning.

Statsforvalteren skal sette utslippsgrenser for avfallsaktiviteter som er omfattet av BAT- konklusjoner for avfallsbehandling<sup>31</sup> innen 10.08.2022. Se utredningskrav i vilkår 14.6.

#### 12.5 Overvåking etter vannforskriften, av grunnvannet og elven Risa - resipientovervåking

Grunnvannsmagasinet og elven Risa er begge resipienter for avrenning fra anlegget til ØRAS på Dal Skog.

<sup>31</sup> Beste tilgjengelige teknikker (BAT) for avfallsbehandling, <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>

Virksomheten skal overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden (økologisk og kjemisk) tilstand i vannforekomstene. Overvåkingen skal være i samsvar med føringer i vannforskriften vedlegg V<sup>32</sup>, og skal belyse påvirkning fra pågående og tidligere utslipp fra avfalls- og deponivirksomheten. Overvåkingen skal belyse virksomhetens bidrag til samlet tilstand i vannforekomsten.

Virksomheten skal i samarbeid med nødvendig fagekspertise utarbeide et overvåkingsprogram og redegjøre for hvilke elementer som vil bli undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også begrunnes i programmet.

Der det pågår overvåking i regi av Statsforvalteren eller vannregionmyndighet skal ØRAS Dal Skog så langt det er mulig bidra i felles overvåkingsprogram med data for de kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp.

Virksomheten skal oversende forslag til program for overvåking etter vannforskriften til Statsforvalteren for eventuelle merknader senest 1. oktober året før undersøkelsene skal gjennomføres.

Overvåkingen skal gjennomføres av fagkyndig, uavhengig konsulent i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av bedriften selv i samråd med konsulenten. Virksomheten må i så fall redegjøre for dette i overvåkingsprogrammet.

Resultatene fra undersøkelsen skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>). Data rapporteres på Vannmiljøs importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

## 12.6 Kvalitetssikring av målingene

Virksomheten er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Virksomheten kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Virksomheten må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.

---

<sup>32</sup> Vannforskriften vedlegg V. Klassifisering og overvåking

- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når virksomheten selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver. Denne vurderingen skal utføres av fagkyndig tredjepart.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr

## 13 Rapportering til Statsforvalteren

Virksomheten skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via [www.altinn.no](http://www.altinn.no). Miljødata omfatter blant annet avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til virksomhetenes egenrapportering, se <https://www.miljodirektoratet.no/>.

Hensikten med rapporteringen er å dokumentere at anlegget driftes i henhold til tillatelsen. For utslipp av stoffer der utslippsbegrensningene i punkt 5 og 6 ikke er fastsatt ved presise grenseverdier, kan Statsforvalteren ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer presise, og eventuelt strengere, grenser.

### 13.1 Avfallsanlegg

Det skal blant annet rapporteres på:

- Avfallsregnskap farlig avfall
- Avfallsregnskap avfall
- Spesifikt energiforbruk jf. vilkår 10
- Avvikshåndtering

Virksomheten skal sammen med den årlige egenrapporteringen vedlegge et avfallsregnskap. Regnskapet skal vise en oversikt over alt avfall som er mottatt på anlegget, lagret, behandlet og/eller sendt videre. For rapportering av farlig avfall skal EAL-koder benyttes, for annet avfall skal NS 9431 benyttes.

Virksomheten skal i tillegg se til at farlig avfall som tas inn til anlegget i rapporteringsåret er deklartert via <https://www.avfallsdeklarering.no/>. Dataene importeres automatisk videre til Altinn.

### 13.2 Deponi

Kontroll av mottatt avfall og overvåkingsdata for deponiet i henhold til vilkår gitt i kapittel 3 og 12 skal rapporteres til forurensningsmyndigheten, jf. avfallsforskriften § 9-13.

Det skal blant annet rapporteres på:

- Typer og mengder deponert avfall for rapporteringsåret
- Totalt deponert avfallsvolum og deponiets gjenværende kapasitet
- Overvåkingsdata for sigevann og resipient
- Deponigass:
  - Antall driftstimer for gassanlegget siste år
  - Driftstid på fakkel

- Total gassuttaksmengde
- Andel metan i gass
- Andel deponigass til hhv. fakling, elektrisitet og varme

En vurdering av rapporterte data og eventuelt behov for tiltak skal legges ved Altinn-skjemaet som eget vedlegg. Følgende skal årlig vurderes og rapporteres av faglig sakkyndig:

- Resultat av all overvåkning, inkludert overvåkning av resipient iht. vannforskriften
- Effekt av lokalt renseanlegg
- Vannbalanse
- Forslag til forbedringer/tiltaksplan
- Avvikshåndtering<sup>33</sup>

## 14 Undersøkelser og utredninger

### 14.1 Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter

Virksomheten skal vurdere sannsynligheten for utslipp til vann og/eller til luft av prioriterte miljøgifter (gitt i tillatelsen Vedlegg 1). Dersom slike utslipp er påregnelige, skal virksomheten utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme innhold av prioriterte miljøgifter i utslippene.

Virksomheten skal foreta en miljørisikovurdering av disse utslippene. Utredningen skal være utført innen 01.06.2021. Dersom stoffene kan ha miljømessig betydning må det samtidig søkes om endring av tillatelsen slik at stoffene kan reguleres spesifikt.

### 14.2 Tiltak mht. overvann

Virksomheten skal ferdigstille dekker og system for håndtering av overvann innen 01.06.2021. Vi viser til vilkår 5.3.1.

### 14.3 Utredning for det nedlagte deponiet ØRAS I

Virksomheten skal vurdere overdekning som er utført over det nedlagte deponiet ØRAS I og gjøre en risikovurdering av de aktivitetene som pågår oppå dette deponiet.

Utredningen skal være utført innen 01.06.2021.

### 14.4 Oppdatere måleprogram

Virksomheten skal etablere en risikobasert grense for utslippet av glykol/KOF/BOF i rensed sigevann. Virksomheten skal også vurdere risiko med tanke på tilsetningsstoffer som finnes i avisningsvæsker.

Virksomheten skal oppdatere måleprogrammet. Programmet skal sendes Statsforvalteren før det tillates mottak av masser som kan inneholde slik forurensning til behandling.

### 14.5 Undersøkelse av vannforekomst

Grunnvannsmagasinet og elven Risa er begge resipienter for avrenning fra anlegget til ØRAS på Dal Skog.

Virksomheten skal undersøke kvalitetselementer i vannforekomstene som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp. Undersøkelsen kan blant annet omfatte aktuelle biologiske

<sup>33</sup> Avvik er brudd på forurensningsregelverket eller denne tillatelsen. Det henvises til vilkår 2.7.2.

kvalitetselementer med støtteparametere og kjemiske kvalitetselementer, jf. vannforskriftens vedlegg V. Eksempler på aktuelle kvalitetselementer kan blant annet være flora, fauna, oksygen- og næringsstofforhold og miljøgifter i vannforekomsten.

Undersøkelsen må omfatte bedriftens eget utslipp, samt samlet tilstand og påvirkning i vannforekomsten.

ØRAS Dal Skog skal sende et program for undersøkelsen til Statsforvalteren for eventuelle merknader innen 01.06.2021.

Data som fremskaffes ved undersøkelsen av vannlokaliteten, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljøs importformat, som finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljøs kodeverk.

Resultatene fra undersøkelsen skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars 2022.

Resultatene fra undersøkelsen vil danne grunnlag for å vurdere om det er behov for videre overvåking i tråd med vannforskriften.

#### **14.6 Utredning som følge av industriutslippsdirektivet**

I Norge er kravene i EU's Industriutslippsdirektiv (IED) tatt inn i forurensningsforskriften og avfallsforskriften. I vedlegg 1 til forurensningsforskriften kapittel 36 er alle typer virksomhet som er omfattet av direktivet listet opp.

Tillatelsen til ØRAS på Dal skog omfatter aktiviteter som gjør at virksomheten vil være omfattet av industriutslippsdirektivet. Punkt 5.4 i vedlegg 1 til forurensningsforskriften kapittel 36 lister deponi for ordinært avfall med total kapasitet på mer enn 25 000 tonn. Punkt 5.5 lister midlertidig lagring av farlig avfall med total kapasitet over 50 tonn. ØRAS skal foreta en selvstendig vurdering av om virksomheten omfattes av industridirektivet og hvilke BREF- dokumenter og BAT-konklusjoner dere eventuelt er omfattet av. Vi ber dere se spesielt på om dokumentene som er listet under vil være aktuelle.

- BREF for lagring <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/emissions-storage> gjelder på tvers av bransjer, og her er det prinsipper som skal ivaretas i tillatelser. Det gis føringer for regulering av diffuse utslipp.
- BREF og BAT for behandling av avfall <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/waste-treatment-0>.

Vurderingen skal sendes til Statsforvalteren innen 01.06.2021.

Det vises også til pågående dialog og egne brev til virksomheten vedrørende gjennomgang av BAT-konklusjoner for avfallsbehandling som ble vedtatt 10.08.2018.

#### **14.7 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann**

Bedriften skal vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til trinn 1-4 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 *Tilstandsrapport for industriområder*.

Vurderingen skal sendes Statsforvalteren innen 01.06.2021.

Dersom Statsforvalteren med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, vil bedriften bli pålagt å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 5-8 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

## **15 Eierskifte, omdanning m.v.**

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før forurensningsmyndigheten har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet.

## **16 Nedleggelse/midlertidig stans**

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil Statsforvalteren etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift<sup>1</sup>. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

## **17 Tilsyn**

Virksomheten plikter å la representanter for Statsforvalteren eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

## VEDLEGG 1

### Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 13.

#### Metaller og metallforbindelser:

|                                           | Forkortelser          |
|-------------------------------------------|-----------------------|
| <b>Arsen</b> og arsenforbindelser         | As og As-forbindelser |
| <b>Bly</b> og blyforbindelser             | Pb og Pb-forbindelser |
| <b>Kadmium</b> og kadmiumforbindelser     | Cd og Cd-forbindelser |
| <b>Krom</b> og kromforbindelser           | Cr og Cr-forbindelser |
| <b>Kvikksølv</b> og kvikksølvforbindelser | Hg og Hg-forbindelser |

#### Organiske forbindelser:

| Bromerte flammehemmere                                                | Vanlige forkortelser |
|-----------------------------------------------------------------------|----------------------|
| Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)                 | Penta-BDE            |
| Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)                   | Okta-BDE, octa-BDE   |
| Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)                        | Deka-BDE, deca-BDE   |
| Heksabromcyclododekan                                                 | HBCDD                |
| Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol) | TBBPA                |

#### Klorerte organiske forbindelser

|                                                                                                              |                      |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|
| 1,2-Dikloretan                                                                                               | EDC                  |
| Klorerte dioksiner og furaner                                                                                | Dioksiner, PCDD/PCDF |
| Heksaklorbenzen                                                                                              | HCB                  |
| Kortkjedete klorparafiner C <sub>10</sub> -C <sub>13</sub> (kloralkaner C <sub>10</sub> -C <sub>13</sub> )   | SCCP                 |
| Mellomkjedete klorparafiner C <sub>14</sub> -C <sub>17</sub> (kloralkaner C <sub>14</sub> -C <sub>17</sub> ) | MCCP                 |
| Klorerte alkylbenzener                                                                                       | KAB                  |
| Pentaklorfenol                                                                                               | PCF, PCP             |
| Polyklorerte bifenyler                                                                                       | PCB                  |
| Triklorbenzen                                                                                                | TCB                  |
| Tetrakloreten                                                                                                | PER                  |
| Trikloretan                                                                                                  | TRI                  |
| Triklosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)                                                            | TCS                  |
| Tris(2-kloretyl)fosfat                                                                                       | TCEP                 |
| Dekloran pluss                                                                                               |                      |

#### Enkelte tensider

|                                           |        |
|-------------------------------------------|--------|
| Ditalg-dimetylammoniumklorid              | DTDMAC |
| Dimetyldioktadekylammoniumklorid          | DSDMAC |
| Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid | DHTMAC |

#### Nitromuskforbindelser

|           |  |
|-----------|--|
| Muskxylen |  |
|-----------|--|

---

**Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder**

|                                           |                  |
|-------------------------------------------|------------------|
| Nonylfenol og nonylfenoletoksylder        | NF, NP, NFE, NPE |
| Oktylfenol og oktylfenoletoksylder        | OF, OP, OFE, OPE |
| 4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet) | 4-HPbl           |
| 4-tert-pentylfenol                        | 4-t-PP           |
| 4-tert-butylfenol                         | 4-t-BP           |
| Dodecylfenol m. isomerer                  | DDP              |
| 2,4,6 tri-tert-butylfenol                 | TTB-fenol        |

---

**Per- og polyfluorente alkylforbindelser (PFAS)**

|                                                                       |                                             |
|-----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS      | PFOS, PFOS-relaterte forbindelser           |
| Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder PFHxS | PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser         |
| Perfluorobutansulfonsyre                                              | PFBS                                        |
| Perfluoroktansyre                                                     | PFOA                                        |
| Langkjedete perfluorente karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA            | PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA |

---

**Tinnorganiske forbindelser**

|                          |          |
|--------------------------|----------|
| Tributyltinnforbindelser | TBT      |
| Trifenyltinnforbindelser | TFT, TPT |
| Dibutyltinnforbindelser  | DBT      |
| Dioktyltinnforbindelser  | DOT      |

---

**Polysykliske aromatiske hydrokarboner**

---

PAH

---

**Ftalater**

|                                              |      |
|----------------------------------------------|------|
| Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat) | DEHP |
| Benzylbutylftalat                            | BBP  |
| Dibutylftalat                                | DBP  |
| Diisobutylftalat                             | DIBP |

---

**Bisfenol A**

---

BPA

---

**Siloksaner**

|                               |    |
|-------------------------------|----|
| Dodekametylsykloheksasiloksan | D6 |
| Dekametylsyklopentasiloksan   | D5 |
| Oktametylsyklotetrasiloksan   | D4 |

---

**Benzotriazolbaserte UV-filtre**

|                                                             |        |
|-------------------------------------------------------------|--------|
| 2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol                 | UV-320 |
| 2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol       | UV-327 |
| 2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol             | UV-328 |
| 2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol | UV-350 |

---

## VEDLEGG 2

Følgende typer farlig avfall kan mottas og mellomlagres:

| Type farlig avfall               | Avfallstoffnr. | EAL - kode                                                             |
|----------------------------------|----------------|------------------------------------------------------------------------|
| Refunderbar spillolje            | 7011           | 130208, 130110, 130111, 130205, 130206, 200126                         |
| Ikke- refunderbar spillolje      | 7012           | 130109, 130110, 130111, 130113, 130204, 130205, 130206, 130208, 200126 |
| Olje/fett fast småkolli          | 7021           | 120102, 200126                                                         |
| Drivstoff blandinger             | 7023           | 130701, 130702, 130703                                                 |
| Brukte oljefiltre                | 7022, 7024     | 150202                                                                 |
| Oljeemulasjoner/sloppvann        | 7030           | 160571                                                                 |
| Org. løsemidler m/halogen        | 7041           | 140602                                                                 |
| Org. løsemidler u/halogen        | 7042           | 070104, 140603, 160113, 160114, 200213                                 |
| Maling, lim og lakk              | 7051           | 080409, 080111, 200127                                                 |
| Spraybokser                      | 7055           | 160504                                                                 |
| Kvikksølvholdig avfall           | 7081           | 160108, 200121                                                         |
| Kvikksølvholdige batterier       | 7082           | 160603                                                                 |
| NiCD batterier                   | 7084           | 160602                                                                 |
| Amalgan                          | 7085           | 180110                                                                 |
| Lysstoffrør                      | 7086           | 200121                                                                 |
| Uorganiske salter og fast stoff  | 7091           | 060405, 160506, 160507                                                 |
| Blybatterier                     | 7092           | 160601                                                                 |
| Småbatterier                     | 7093           | 200133                                                                 |
| Litiumbatterier                  | 7094           | 160121, 200133                                                         |
| Uorganiske løsninger             | 7097           | 160506                                                                 |
| CCA- impregnert trevirke         | 7098           | 170204, 200137                                                         |
| Cyanidholdig avfall              | 7100           | 110301                                                                 |
| Bekj.middel u/kvikksølv          | 7111, 7112     | 020108, 200119                                                         |
| Slam fra oljeutskillere          | 7021/7022      | 150503, 130502, 130503                                                 |
| Isocyanater/polymerende          | 7121           | 080501, 070104                                                         |
| Sterkt reaktivt stoff            | 7122           | 020108, 160506, 160507, 160903, 160904, 160903                         |
| Herdere, organiske peroksider    | 7123           | 080111, 080409, 160903                                                 |
| Uorganiske syrer                 | 7131           | 060101, 060102, 060103, 060104, 060105, 060106, 200114                 |
| Uorganiske baser                 | 7132           | 060201, 060203, 060204, 060205, 060507, 170903, 200115                 |
| Rengjøringsmidler                | 7133           | 070601, 165073, 200129                                                 |
| Surt organisk avfall             | 7134           | 070301, 160508, 200114                                                 |
| Basisk organisk avfall           | 7135           | 070701, 070710, 160508, 200115                                         |
| Organisk avfall m/halogen        | 7151           | 080409, 130204, 140602, 160506                                         |
| Organisk avfall u/halogen        | 7152           | 070208, 080409, 140603, 160508, 170301, 170303                         |
| Kreosot-behandlet trevirke       | 7154           | 170204, 200135                                                         |
| Avfall med ftalater              | 7156           | 170903                                                                 |
| KFK-HKFK                         | 7157           | 170603                                                                 |
| Isolerglassruter med klorparafin | 7158           | 170903                                                                 |
| PCB og PCT- holdig avfall        | 7210           | 200135                                                                 |
| PCB- holdige isolerglassruter    | 7211           | 170902                                                                 |

|                  |      |                                        |
|------------------|------|----------------------------------------|
| Fotokjemikalier  | 7220 | 090101, 090102, 090103, 090104, 200117 |
| Halon            | 7230 | 160504                                 |
| KFK- gass        | 7240 | 140601, 160504                         |
| Asbest           | 7250 | 170601, 170605, 160212                 |
| Gass under trykk | 7261 | 160504                                 |
| XPS              | 7155 | 170603                                 |



**Statsforvalteren**

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

## **VEDLEGG 3 - kartutdrag fra reguleringsplanen for Miljøstasjon Dalskog, datert 13.12.2005-rev. 11.04.06.**

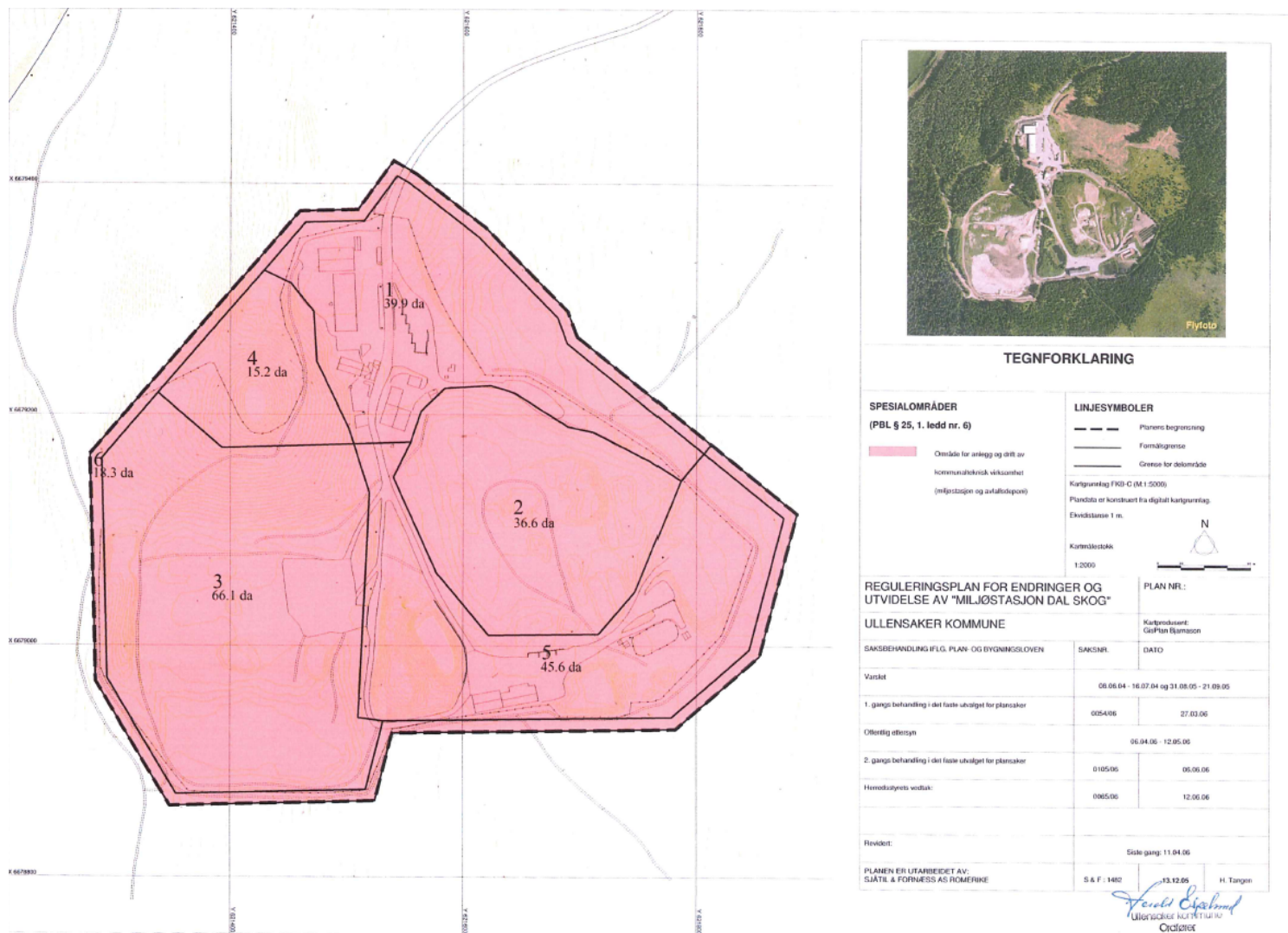
---

E-postadresse:  
[sfospost@statsforvalteren.no](mailto:sfospost@statsforvalteren.no)

Postadresse:  
Pb 325  
1502 Moss

Besøksadresse:  
se  
<https://www.statsforvalteren.no/nb/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/om-oss/kontakt-oss/>

Telefon: 69 24 70 00  
[www.statsforvalteren.no/os](http://www.statsforvalteren.no/os)  
Org.nr. 974 761 319



## Vedlegg 4 – Oversiktsfoto over anlegget

